

Posudek oponenta

rigorózní práce **Mgr. Martiny Pasekové**

„Majetkové následky spojené s rozvodem manželství“

Autorka předložené rigorózní práce, která obsahuje 114 výkladových stran (včetně závěru), zvolila vhodné téma. Problematika právní úpravy majetkových vztahů bývalých manželů po jejich rozvodu nese s sebou řadu teoretických i praktických otázek. Proto po řadu let byla těmto otázkám věnována v právnické literatuře značná pozornost. Bylo tomu tak i proto, že právní úprava majetkových vztahů manželů, ať již za trvání manželství či po jeho rozvodu se postupem let podstatně měnila. Také v současné době je dochází ke změně, která nastane dnem 1. ledna příštího roku, kdy nabude účinnosti nový občanský zákoník. Autorka předložené rigorózní práce se ovšem dostala do situace, kdy se připravovala na podání výkladu de lege lata. Nový občanský zákoník byl dlouho diskutován a k jeho platnosti došlo v březnu 2012 s tím, že jeho účinnost byla odložena. Podle mého názoru lze k této situaci přihlídnout a posoudit předloženou práci tak jak byla napsána, tj. de lege lata. Autorka se pochopitelně o nové právní úpravě zmiňuje, ale spíše jen stručnějším popisným způsobem.

Autorka rozdělila svou práci do osmi kapitol. První kapitolu věnovala problematice společného jmění manželů a jeho modifikacím. Vzhledem k dalšímu výkladu je rozbor této problematiky nutný, protože další postup při vypořádání majetkových vztahů je podstatně ovlivněn právním režimem, který manželé pro rozsah společného jmění zvolili (zákon či smluvené modifikace).

V další kapitole se autorka věnuje stručně problematice rozvodu manželství. V této kapitole pochopitelně autorka vysvětluje, jak je důležité, který postup pro soudní projednání k rozvodu manželství manželé zvolí. Pochopitelně, že vzájemná dohoda vedoucí k podání návrhu na rozvod je nejschůdnější cestou též pro vypořádání majetkových otázek, které následují po rozvodu manželství. Autorka rigorózní práce tuto, především praktikou stránku právní úpravy rozvodu manželství, zdůrazňuje. To proto, že v souvislosti s rozvodem jsou vyřešeny i majetkové vztahy manželů pro dobu po rozvodu.

Poměrně stručná je kapitola čtvrtá věnovaná způsobům vypořádání společného jmění manželů, celkem deset stran. Zde autorka opírá svůj výklad především o judikaturu Nejvyššího soudu event. dalších soudů. Upozorňuje i na některé teoretické (byť ne všechny) otázky, které se vyskytují. Zajímavou by mohla být otázka, zda by byla platná dohoda o vypořádání, do níž by bývalí manželé zahrnuli i některé pohledávky, jež by vznikly v budoucnosti. Jako příklad je možno uvést např. honoráře k nepublikovaným dílům vytvořeným za trvání manželství a získaným až poté co manželství skončilo. Poměrně podrobně se autorka věnuje problematice bydlení manželů po rozvodu manželství, které též řadí do majetkových práv. Jde o problematiku poměrně složitou vzhledem k četnosti a rozličnosti titulů, na základě nichž lze právoplatně bydlet. Autorka se sice podrobně problematice věnuje, ale některé spíše výjimečné otázky ponechala stranou. Např. bylo by nutné uvádět dohodu o dalším užívání bytu po rozvodu v případech, kdy jeden z manželů ztratil rozvodem právo v bytě bydlet (přistěhoval se do bytu, jehož výlučným vlastníkem byl druhý manžel)?

Nejrozsáhlejší výklad věnuje autorka vyživovací povinnosti po rozvodu manželství, ať už jde o vzájemnou vyživovací povinnost bývalých manželů nebo vyživovací povinnost rodičů k dětem. K této kapitole bych mohla uvést některé připomínky týkající se méně podstatných otázek – např. str. 73, první věta druhého odstavce není srozumitelná. Omezím se však pouze na připomínku jednu a to na výklad pojmu „vyživovací povinnost“ a „výživné“. Autorka těchto pojmů užívá, pokud jde o jejich význam různě, někdy odkazuje na literaturu. Autorka někde mluví o výživném jako o „institutu“. Domnívám se, že tomu tak není. Podle mého názoru je institutem vyživovací povinnost (obdobně jako rodičovská odpovědnost), tj. právní úprava vzájemného vztahu manželů, jejich vzájemných práv a povinností v oblasti zabezpečení individuálních existenčních potřeb. Na rozdíl od toho výživné je konkrétně stanovené plnění určeného peněžně či naturálně, vyplývajícího z výše zmíněné vyživovací povinnosti.

Autorka na konci své práce připojuje seznam literatury a to jak monografické tak časopisecké, dohromady 45 titulů, přičemž převažuje literatura časopisecká. Důležitý je též připojený seznam judikatury a to rozsudků soudů různého stupně, jakož i několika nálezů Ústavního soudu ČR. Z uvedené literatury autorka ve své práci vychází. Cituje ji v textu práce a prameny náležitě uvádí v poznámkách na jednotlivých stránkách (celkem 137 citací). Znovu zdůrazňuji, že hodnotím autorčinu práci s judikaturou, nicméně pokud jde o základní teoretické přístupy, i zde autorka dosahuje dobrou úroveň, která odpovídá požadavkům kladeným na práci rigorózní.

Celkově tedy lze uzavřít tak, že tuto rigorózní práci doporučuji k ústní obhajobě.

V Praze dne 30. 7. 2013

Doc. JUDr. Senta Radvanová, CSc.
oponent rigorózní práce